

Connie Hedegaards tale ved Aarhus Universitets årsfest

Taler

Connie Hedegaard
Bestyrelsesformand for
Aarhus Universitet

Dato

10. september 2021

Sted

Aarhus Universitet

VELKOMMEN - SKØNT at se... Jer alle sammen - og herligt igen at se det myldre med liv på campus. Det ER jo Unaturligt med et nedlukket universitet. Her skal summe af liv og engagement og spontane diskussioner og møder, hvor forskellige indsigter møder hinanden/udfordrer hinanden, så nye erkendelser opstår.

Så: ALLERførst: TAK til alle for en fornem coronahåndtering, hvor AU på superkort

tid formåede at omstille til en ny virkelighed. Det har krævet meget af både studerende, medarbejdere og ledelse: Rektor, TAK til dig og dit stærke ledelsesteam og vil du ikke bringe bestyrelsens store tak og anerkendelse videre til ALLE der har trukket læsset. Betyggende at se, HVOR hurtigt universitetet kan rykke, når det gælder?.

Og HELE Danmark har jo kunnet se, hvad AU kan - hvad dygtige forskere og forskerteams kan. Prof. Søren Riis Paludan fra Inst. for Biomedicin, prof. i infektionsmedicin Lars Østergaard (skiture i februar/marts '20 men ellers...), prof. Michael Bang Petersen fra Statskundskab og mange andre satte alt andet på pause, da der blev brug for den viden som det har taget ÅRS studier og talløse timer i laboratorierne at erhverve.

- Viden til at finde de bedste behandlingsmetoder
- Viden til at udvikle vacciner
- Viden til at vide, hvordan besværlige budskaber formidles så de forstås

- Viden til at rådgive beslutningstagerne, når kriseøkonomien skal håndteres... Også er AU leveringsdygtig i nogle af landets dygtigste og mest synlige profiler.
- Viden til at forstå menneskers adfærd og evne til at maksimere brugen af data...

Rigtig mange har under svære vilkår KNOKLET for at vise, hvad vi skal med universiteter. Med kandidater der kan andet end overfladen og med forskere der både kan og vil bringe viden i spil. Skal vi ikke give forskerne en hånd!

Den hånd kan de så også godt trænge til? - for...for tiden er det som om universiteterne nærmest er sådan noget lidt besværligt. Med de laaange uddannelser - og de myyystiske fag der udbydes, og så ligger de også nogle mæærkelige steder: altså ret ofte ligger universiteterne i... i universitetsbyerne!?!...

“Uddannelsessnobberi” var iflg hende selv det bedste ord, Statsministeren havde hørt, da hun for et par uger siden afsluttede stormødet i Fredericia.

Misforstå mig ikke - jeg kan heller ikke lide uddannelsessnobberi, og DK HAR da et problem, når vi siger, vi vil elektrificere samfundet - og samtidig står akut og mangler elektrikere. Og det ER da et godt spørgsmål, om langt over halvdelen af de 16-19 årige skal i det studieforbereende gymnasium frem for at flere vælger nogle af de andre muligheder. Så der SKAL træffes nogle svære valg i uddannelsessektoren. Og det er da super, at der sættes mere fokus på håndværksuddannelserne.

Men... der er næsten kun én ting, der er værre end at snobbe opad - og det er at snobbe nedad. Det er jo helt legitimt hvis politikerne ønsker at gøre op med at stadig flere skal have en videregående uddannelse (hvilket jo var målet dengang for ikke så længe siden, da “DK som videnssamfund” var det store slagord). Men bare fordi Christiansborg vil gøre noget mere for at få flere til at blive håndværkere eller sygeplejersker eller pædagoger - så behøver man da ikke at tale DVU ned og svække kvaliteten af de DVU. Det er da et underligt nulsumsspil. Og hold nu op med at indsnævre definitionen af hvad vi som samfund “har brug for”. Det er fair nok at stille krav til kvaliteten - den diskussion skal vi turde tage til hver en tid og besteæbelsen må være altid at gå efter det ypperligste. Men viste nedlukningen ikke netop værdien også af historie, kultur, identitet, filosofi,

sammenhængskraft, viden om adfærd og væren, demokratisk dannelse...?!

Faglighed går aldrig af mode. Heller ikke dyb faglighed. Og da slet ikke i et komplekst samfund. Derfor skal man tænke sig grundigt - d.v.s. bedre! - om, før man svækker de faglige miljøer gennem udflytning og udtynding af ressourcer. Er der ikke tværtimod brug for - i et lille land med 8 (!) universiteter - at se universiteterne lidt mere på tværs, at koordinere lidt mere så vi sikrer, at dér hvor vi vælger at være stærke, ja der organiserer vi os også, så der er kritisk masse, og så samarbejdet mellem både fag og fakulteter og sågar mellem institutioner optimeres. Med andre ord: Er tiden ikke inde til en mere strategisk tilgang til hele området? Er der behov for en bedre arbejdsdeling? Hvad gør vi med efteruddannelse og ønsket om livslang læring? Hvordan kan der blive en større incitament til at pulje kræfterne - frem for at sprede dem - når nye teknologier skal udvikles? Den drøftelse bør universiteterne præge og ikke være bange for - og rektorerne har allerede i et fælles udspil vovet pelsen. Men politikerne må bidrage bedre end med 15 tandlægestuderende i Hjørring.

Så skal universiteterne også blive bedre til at VISE og BEvise, hvad vi kan bidrage med. Kandidater skal ikke uddannes til ledighed, og selvfølgelig skal vi samarbejde med erhvervslivet - og det gør vi og vi gør det gerne. Men det er jo ikke nok, at vi selv ved det. Og på trods af alle de gode historier, ja så ER det svært - hamrende svært - at forene universitetets dybde og langsomhed med debattens overfladiskhed og ekstreme krav om hurtighed. Der er et ægte dilemma. For et universitet ER jo, skal være, "langsomt". Så hvordan manøvrere i den moderne medievirkelighed?

Lad os være ærlige: AU har jo også mærket, hvad det vil sige at få uønsket opmærksomhed i medierne, hvor der skal reageres hurtigt på historier om rapporter og faglig uenighed og forskningsfrihed...

Faglige diskussioner er legitime - ja det er jo sådan set essensen af universitetet som forskningsfrihed også er det og skal være det - men det er en særlig krævende disciplin at håndtere uenigheder, når udenforstående kan følge med via medierne - og aktindsigter!

Det er ubehageligt for de involverede, når det blæser hårdt. Men ikke kun for dem. For dårlig omtale rammer hele AU.

Derfor er vi nødt til at være dygtigere - og hurtigere - til at håndtere også de situationer der opstår, som vi ikke selv har ønsket. Vi må have en kultur og organisere os, så man hurtigere finder ud af hvad der er op og ned i en sag, og hvem der skal udtale sig - helst ude på det enkelte institut tæt på en given sag. Åbenhed skal ikke kun være en disciplin, vi forsker i.

Ligesom bæredygtighed ikke kun er noget, vi forsker i. Vi analyserer ikke kun samfundet. Vi er også en del af det. Derfor har AU også arbejdet særdeles bevidst med den nye bæredygtighedsstrategi...

Jo let nok at skrive sådan en - TAK Arnold & Co. og til de mange, der har engageret sig i arbejder - men at føre den ud i livet med nye mere klimavenlige rejsevaner (!), systematisk ressourceoptimering og affaldsminimering, nye arbejdsvaner, forslag om øget biodiversitet og rewilding i universitetsparken og svære spørgsmål om curriculum nu også er up to date o.s.v., se så bliver det der ellers forskes i pludselig meget konkret og tæt på.

For mig at se hører det med til at være et dannet menneske i det 21. århundrede, at man véd det mest elementære om verdens bæredygtighedsudfordringer. Så dér skal universitetet som dannelsesinstitution også levere - samtidig med at vi gennem vores viden og forskning bidrager med løsninger og samarbejder med alle der vil. Mon ikke klima og bæredygtighed bliver den næste store udfordring, hvor befolkningen bredt indser, at stærke universiteter ikke er en luksus - men sådan set en forudsætning for vækst og velstand også i det komplekse og kriseprægede 21. århundrede. - Det tror jeg i hvert fald, at den næste taler gladeligt skriver under på: Rektor Brian Bech Nielsen.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Festtale

Relateret

Brian Bech Niensens tale ved Aarhus Universitets årsfest
10. september 2021

Maja Lermark Schøns tale ved Aarhus Universitets årsfest

10. september 2021

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/connie-hedegaards-tale-ved-aarhus-universitets-arsfest>